

vdané sestry. Ty mají též mnoho dětí a jejich muži byli ve válce. A přece jsou všichni živi a zdraví. Nu, potěšilo nás to, že ta smrt nám žádného nevzala. Do "Hlídky" jsem vlastně přišla se zepřít, když jsem se sešla s panem, který byl předtím ředitelkou, kde bych mohla koupit malý zpěvník česko-americký anebo česko-moravský, v němž by byla ta píseň pod názvem "Nalezence", aneb ona píseň samu? Nemáte je na skladě? Já znám notu a její dva veršiky — třetí se neví. Aby mně čtenářky rozumely, co chci, tak v tom jednom verši jest toto: "Když hrobník ráno hrob kopat šel, zasněžený pahrbek zřel; z něj malá ručka vyčnívala, sněh bílý tluklo příkrývá." Nechtěl ji od čtenářek zadarmo; která by mně jí napsala, ráda bych jí měla. Mám rekord, co jí hraje a já musím při tom mlčet. Končím s pozdravem na všechny.

(Čtená paní! Zpěvníky žádná na ruce nemáme a též nemohu vám doporučit, ve kterém by o nás píseň byla; pakli ale některá z našich čtenářek vám ji může opatřit, tož podáváme jim vaši adresu — 1247 So. 15th Str. — S úctou — Pořadatelka.)

A. Horáková, Cicero, Ill. — Čtená redakce "Pokroku"! Příloženě zasílám předplatné pro příští rok a zároveň žádám za prominutí, že jsme se opozdili, což se stalo tím, žežto přítomnou dobou můj manžel odešel od naší staré vlasti a předplatné ponechal na starosti mně, a já jsem zapomněla. Velice nás překvapil dopis, který jsme četli ve vašem milé listě, a jenž pocházel od našeho dávného přítele pana Klímy ze St. Koluma, našeho to rodiště. Čtení v vašem listě jest velice zajímavé a tudíž rádi předplácíme.

(Čtená přítelkyně! Přijmete u přímý dík za předplatné! A bude nás těšit, když občas též zavítáte dopisem do naší "Z. H." a podáte nám zprávy z vašeho okolí, za což vám předem děkuje, s pozdravem — Pořadatelka.)

Anna Masková, Anoka, Nebr., 17. února 1920. — Čtená paní pořadatelko! Přikládám předplatné na týdeník "Pokrok", který jsem sdělili za "Květy Americké" a neradi bychom jej ztratili. "Pokrok" zastoužil uznání a pro jeho pěknou četbu netřeba jej vychvalovat. Ve zdejším okolí není lze získat předplatitele, neboť jsou zde sami jinožádovci, jako Němci, Švédci a Iráni. Ostatně vesměs dobří sousedi, až na to, že jim nemůžeme nabídnouti "Pokrok" ku čtení. Zajímají mě pěkné dopisy a což Paní Radová, jak ona má radu hned po ruce a vždycky dobrou. Říkávají, že je nouze o dobrou radu; to je asi jen poorekadlo. Ráda bych věděla, zda-li některý čtenář "Pokroku" pochází od Nepomuka. Pakli ano, píše nám na výše udanou adresu, která postací. Zbudeli pro mě trochu místečka, podruhé napíšu něco zajímavějšího ze života, zda-li paní pořadatelka dovolí. Končím se srdečným pozdravem na čtenářky a čtenáře "Pokroku". Na zdar!

(Čtená přítelkyně! Vřelý dík za předplatné a za uznání našeho listu. Bude nás vskutku těšit, když častěji zavítáte do naší ženské statě. Srdečně vás zdraví — Pořadatelka.)

Hattie Lentochová, Rockville, Conn., 17. února 1920. — Čtená redakce "Pokroku"! Příloženě zasílám vám \$2.50, jako předplatné na tento časopis. A zároveň děkuji vám za správné zaslání vašeho časopisu "Pokrok", jenž mně byl naražen za "Květy Americké". — "Květy Americké" byly časopisem dobrým, ale "Pokrok" je předtím, jak zprávu, tak dopisy ze všech koutů světa. Pozdravení na celý personál Pokroku!

(Čtená přítelkyně! Díky za předplatné a rovněž za pochvalné uznání našemu časopisu. Velice by nás těšilo, kdybyste též zavítala dopisem do naší ženské Hlídky, za což by vám byli vděční čtenáři — Pořadatelka.)

Jan Rundus, Topeka, Kans. — Čtená, pořadatelko "Z. H."! Jest jen slušno, abych odpověděl nějakým řádkem té paní, co píše v "Z. H.", bych péra neodkládal. Ba, už jsem je měl odložené aspoň dvakrát. Recepte přicházejí samy sebou a jimi se přívada vytřáda na vrch, ale není užitečno je

věsti příliš daleko. Psal jsem o počasí. Kdo si chce ze sebe udělat smích, ať předpovídá počasí. Líp uhochnou hádači, co se divají vždy zpět. Ten soudný den, co ten profesor předpovídal na prosinec, nepřišel. Přišla po celý severní polokouli brzo zima a spadlo značné sněhu. To ale nemělo nic společného s planetním seskupením té doby. Ale že ten to sniž zanechal byl do hor daleko na jih, poznánáhu jsme z něho byli ochlazení po celou zimu. Ať nebylo tak teplo, abychom mohli chodit bez kabátu, přec zima byla velmi mírná. A mám za to, že právě tímto mírným a stálým ochlazením uchránění jsme byli těch prudkých obrátů od severu, které jsem v dopise svém předpokládal. I první úplňkové větrné bouře jsme byli po Soustátí nečuvání, až na výhledném pobřeží, kde si to bouře ta vše nahradila. Avšak před druhou větrnou bouří úplňkovou již nebudeme tak chráněni, jelikož z jízni hor bude sniž značné dole a tudíž mezi 3. a 5. březnem můžeme ještě svůj díl dostat. A jestli se ochlazením větrem nespadne sniž, budeme mozi i od půl Kansasu na sever záhy si osvys. Spadne-li ale s bouří to sniž, pak jaro se může pozdržet do neurčita.

Před slunce východem ráno vidíme teď planetu Jupitera na západ. Na jih značné vysoko vidíme narudlou planetu Marsu. Problème mezi ní a sluncem v květnu a lze tudíž očekávat pak rané a horké léto.

Co se tkne té vánoční nálady, kterou bychom si měli zachovat po celý rok, já myslím, že je to možné v tom smyslu, v jakém vánoce byly zahájeny: "Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle!" Ti, kteří nejsou dobré vůle, nikdy pokoje mít nebudou. A ti, kteří jsou dobré vůle, mohou mít a mají takovou náladu po celý rok, jako mají o vánoce. Vánoce mají význam z toho, že se narodil Ježíš, který odhalil lidem zákon pokoje. A svět dříve pokoje nebudě mít, dokud nebude mít tu dobrou vůli, aby ten zákon pokoje poznal a v něm žil. Že to není možné? Pohlédnueme na malé, slabé Světčárko! Země na plodiny chudá a otečená kol a kol zří plameny války a přec kdy pak jsme četli za celý ten čas v novinách o nějakých grosbích ve prospěch svýčarských válečných sirotků? Mám za to, že celá země neměla na jednoho válečného sirotka. Vezměme si od světa odloučený zmrzlý ostrov Iceland. Kdyby tam se měli lidé do sebe dát a rvát se, tedy některou chvíli by se mohli vyhubit a svět by ani o tom nevěděl. Ale obyvatelstvo Icelandu se liší od světa tou zvláštností, že ani chlapeč není dovoleno se prát a tudíž pračky mezi dospělými muži jsou úplně neznámé.

Svět příliš matně pojá nauku darvinskou, že skrze zápas člověk přišel k větší dokonalosti. Tomu se musí rozumět; a kdo jako tu dravá selma tu nauku bere hrubě, jako ta dravá selma na konec dopadne. Ruský proletariát bere tu nauku zrovna tak z hruba, jako ji bral Habsburkové a Hohenzollerni. A ruský proletariát dopadne, jako tito. Člověk musí bojovat stále. Ať od té doby, co v boji působí rozhodný činitel — duch a zjevy jsou zákony spravedlnosti a pokoje, záleží na tom, jakým duchem člověk je vybán a na které straně těch zákonů spravedlnosti je.

Čtená paní Radová! Prosím vás, buďte tak laskava a sdělte mně, jak si mám požádat o pas do Československa. Na občanském listě mám, že jsem se zřekl rakousko-uherského poddanství, ale ne Československa, poněvadž ještě nebylo osamostatnělé. Prosím vás, kde sobě mám o pas požádat. — Horlivý čtenář.

(Odpověď Horlivému čtenáři: Původní listinu čili pas, uděluje pouze státní odbor ve Washingtonu, a tam musíte podat svoji žádost. Nejkratší cesta k docelení pasu jest, poslati žádost prostřednictvím Clerka distriktního

soudu ve vašem okresním městě. V žádosti však musíte podati důkaz, že jste občanem Spojených Států Severo-Amerických a na důkaz toho musíte podati své občanské listiny a mimo to udati, které země máte v úmyslu navštívit, a jak dlouho se hodláte zdržeti mimo Soustátí americké. A též musíte udati účel své cesty.)

Čtená paní Radová! — Prosila bych vás, byste mně odpověděla, v jakém případě máme my ženy býti toho náhledu, že je lepší vyhlédka do budoucnosti a spokojenější život býti farmerovou ženou, o čemž je nám ženám zapotřebí uvažovati. Dle mé zkušenosti jsou tím naši farmerští mužčkové sami vinni, že se za ně nechtí provdati dítky, které si zvykly na městský život, neboť ukládají na nás ženy mnoho těžké práce, čemuž se dívka v nynější době vyhýbá, neboť si myslí, že ta budoucnost je neustále samá těžká práce. A spokojenost je asi ta, že nemusí hledat práci, neboť jí má doma dost. Městský život je pro každou ženu lehký, neboť má jen ženskou práci. To jest asi ta příčina, že se nechtí v nynější době dívky provdati za farmery. — Zkušená obojího života.

(Odpověď Zkušené obojího života: Můj úsudek je ten, že dnes na farmách jsou docela jiné poměry, nežli byly před 30 a 40 roky a kdo dovede a může si zariditi život na farmě, má k tomu prostředky, může vésti mnohem spokojenější život, nežli dnes ve městě.)

Čtená paní Radová! Prosím, sdělte ve vašem čteném listě, jak udělat dobrou domácí tlačenku (head cheese). Předem děkuje — Odběratelka.

(Odpověď Odběratelce: Tlačenka, čili huspenina se dělá takto: Dějte do hrnka vařit vepřové a telecí nožičky, takové, na kterých je dosti masa a po případě třeba se může přidat kousek libového vepřového, nebo telecího. Do toho dát zeleninu a koření, jako do polévky, dobře osolit a uvařit do měkka, pak polévku přecedit do jiné nádoby a dát do chladna ustat. (Polévky nesmí býti mnoho, tak aby nebyla slabá.) Zatím maso obrať opatrně, aby tam neostaly žádné kůstky, maso i kůžky na drobně rozkrájej, dej do hrnka, přidej octa, trochu ustrouhané sýrové cibule, citronové kůry a několik bobkových listů. Z polévky seber všechnu masnotu a polévku nalej na to maso. Je-li třeba, ještě osolit dle chutě a též přidej octa, jak to kdo má rád kyselé. Nechat dohromady pár minut povařit a nalej to do misky a nechat ztuhnout. Pakli chcete to nalejvat do tlustého střeva, tož se nesmí dávat tolik polévky.)

Čtená paní Radová! Poradte mně, co mám činit, aby mi byl obnos \$1.80 neoprávněně dvakrát skolektovaný na pojištění bedny do Československa zasláné P. Hornkem vráčen a sicě prostřednictvím P. Franou Klepalem z Chicaga, zástupcem The American Czechoslovak Board. Dvakráte jsem tam dopsala a můj dopis zůstává ignorován, ač obnos onen požadují zpět. S pozdravem — A. K.

(Odpověď A. K.: Nezbývá vám žádné jiné cesty, nežli je požádat ještě jednou druzé a to v registrovaném dopise a pakli nevyhoví vaši žádosti, jiných prostředků vám nezbývá, nežli zakročit soudně.)

Čtená paní Radová! Odpusťte, že vás obtěžuji, neboť odbírám "Pokrok" teprve krátký čas a že se vám zamlouvá, tak bych vás žádala, abyste mi odpověděla otázku, zda-li by mohli u redakce "Pokroku" přeložiti nějaké deklamanky z češtiny do angličtiny. Jeden z mých vnuček chodí do vyšší školy v Topeka, Kans., a povídá mi, že by byl velice hrdý, kdyby mohl říci, že jeho babička se ony básně naučila před 60 roky. S úctou — K. N.

(Odpověď pí. K. N.: Čtená paní! Básně překládá to angličtinou není tak snadnou věcí a za druhé není k tomu času. Pan Otto Koton ve vašem městě usazený, vydal právě ve překladě do angličtiny některé básně od našich nejlepších básníků; můžete si onu knížku opatřit, a po případě třeba se na něj obrátiti, zda-li by vám je neproložil.)

Čtená paní Radová! Je-li vám známo, zda-li ještě existuje lékař podle jménem Dr. G. Milbrandt v Groswell, Mich., má hojit kožní boláky a měl oznámkou v listech v roce 1914. Anebo vy, paní Radová, jestli byste o takovém věděla, který hojí kožní neduhy. — M. H. z Tyndall, So. Dak.

(Odpověď p. M. H.: Lékaři a ústavu oznamující mimo naše listy jsou mně neznámí. Ráda uděluji rady, pokud moje vědomosti dostačují, avšak raditi, kterého lékaře na jakýkoliv neduh mají sobě čtenáři vzíti, to již spadá mimo moje rady. Kožních neduhů je více druhů. Kde se jedná o lidské zdraví, není rádo komu někého doporučovati.)

Čtená paní Radová! Žádám vás laskavě o radu, zda-li mně ji můžete udělit. Mám věrného přítele, který se oženil ve staré vlasti, ale jeho žena se mu stala nevěrnou, což ho rozmrzelo tak, že odejel do nové vlasti, do Ameriky, před válkou 1914 a nyní se oženil ve válečné době zde v Americe. Jeho druhé manželství není ani nyní moc šťastné. Ve válečné době mu nebylo možno odbržeti rozvod od první ženy. Nyní s touto ženou má s tím mrzutostí a myslím, že dojde k rozvodu i s druhou ženou zde; má s ní dítě, chlapečka, kterého miluje více jak svůj život. Jeho žena vlastní majetek, a on je u ní považován za dělníka, ačkoliv sám dal přes tisíc dolarů do hospodářství. Sdělte mi, má-li nároky na vše nářadí a dobytek, co do hospodářství vložil, a má-li též nároky na dítě, a jak by vše u soudu asi skončilo, zda-li osudně pro něho. Rád by jel do staré vlasti nazpět. Děkuje předem za vaši radu — Odběratel Pokroku.

(Odpověď Odběrateli Pokroku: Váš případ je zvláštní a bez určitých dat a fakt a těžko vám raditi, neboť neudáváte, jak dlouho váš přítel byl v Americe, nežli se podruhé oženil. Jedná se tu, zda-li byl oprávněn se ženiti bez rozvodu, a zda-li to sdělil nynější své manželce před sežláním. Pakli váš přítel nevyhověl požadavkům zákona, může býti potahován pro mnohoženství. Ohledně chlapečka mohu říci toto, nahuje-li vaše nynější manželka dítě a stará-li se o ně mateřsky, má ona na něj první nárok. Co se týče vložení peněz do hospodářství a vašich nároků, to je soudní záležitost a tu poradte se s právníky.)

Čtená paní Radová! Je-li vám známo, zda-li ještě existuje lékař podle jménem Dr. G. Milbrandt v Groswell, Mich., má hojit kožní boláky a měl oznámkou v listech v roce 1914. Anebo vy, paní Radová, jestli byste o takovém věděla, který hojí kožní neduhy. — M. H. z Tyndall, So. Dak.

(Odpověď p. M. H.: Lékaři a ústavu oznamující mimo naše listy jsou mně neznámí. Ráda uděluji rady, pokud moje vědomosti dostačují, avšak raditi, kterého lékaře na jakýkoliv neduh mají sobě čtenáři vzíti, to již spadá mimo moje rady. Kožních neduhů je více druhů. Kde se jedná o lidské zdraví, není rádo komu někého doporučovati.)

Čtená paní Radová! Žádám vás laskavě o radu, zda-li mně ji můžete udělit. Mám věrného přítele, který se oženil ve staré vlasti, ale jeho žena se mu stala nevěrnou, což ho rozmrzelo tak, že odejel do nové vlasti, do Ameriky, před válkou 1914 a nyní se oženil ve válečné době zde v Americe. Jeho druhé manželství není ani nyní moc šťastné. Ve válečné době mu nebylo možno odbržeti rozvod od první ženy. Nyní s touto ženou má s tím mrzutostí a myslím, že dojde k rozvodu i s druhou ženou zde; má s ní dítě, chlapečka, kterého miluje více jak svůj život. Jeho žena vlastní majetek, a on je u ní považován za dělníka, ačkoliv sám dal přes tisíc dolarů do hospodářství. Sdělte mi, má-li nároky na vše nářadí a dobytek, co do hospodářství vložil, a má-li též nároky na dítě, a jak by vše u soudu asi skončilo, zda-li osudně pro něho. Rád by jel do staré vlasti nazpět. Děkuje předem za vaši radu — Odběratel Pokroku.

(Odpověď Odběrateli Pokroku: Váš případ je zvláštní a bez určitých dat a fakt a těžko vám raditi, neboť neudáváte, jak dlouho váš přítel byl v Americe, nežli se podruhé oženil. Jedná se tu, zda-li byl oprávněn se ženiti bez rozvodu, a zda-li to sdělil nynější své manželce před sežláním. Pakli váš přítel nevyhověl požadavkům zákona, může býti potahován pro mnohoženství. Ohledně chlapečka mohu říci toto, nahuje-li vaše nynější manželka dítě a stará-li se o ně mateřsky, má ona na něj první nárok. Co se týče vložení peněz do hospodářství a vašich nároků, to je soudní záležitost a tu poradte se s právníky.)

Čtená paní Radová! Prosím, sdělte ve vašem čteném listě, jak udělat dobrou domácí tlačenku (head cheese). Předem děkuje — Odběratelka.

(Odpověď Odběratelce: Tlačenka, čili huspenina se dělá takto: Dějte do hrnka vařit vepřové a telecí nožičky, takové, na kterých je dosti masa a po případě třeba se může přidat kousek libového vepřového, nebo telecího. Do toho dát zeleninu a koření, jako do polévky, dobře osolit a uvařit do měkka, pak polévku přecedit do jiné nádoby a dát do chladna ustat. (Polévky nesmí býti mnoho, tak aby nebyla slabá.) Zatím maso obrať opatrně, aby tam neostaly žádné kůstky, maso i kůžky na drobně rozkrájej, dej do hrnka, přidej octa, trochu ustrouhané sýrové cibule, citronové kůry a několik bobkových listů. Z polévky seber všechnu masnotu a polévku nalej na to maso. Je-li třeba, ještě osolit dle chutě a též přidej octa, jak to kdo má rád kyselé. Nechat dohromady pár minut povařit a nalej to do misky a nechat ztuhnout. Pakli chcete to nalejvat do tlustého střeva, tož se nesmí dávat tolik polévky.)

Čtená paní Radová! Poradte mně, co mám činit, aby mi byl obnos \$1.80 neoprávněně dvakrát skolektovaný na pojištění bedny do Československa zasláné P. Hornkem vráčen a sicě prostřednictvím P. Franou Klepalem z Chicaga, zástupcem The American Czechoslovak Board. Dvakráte jsem tam dopsala a můj dopis zůstává ignorován, ač obnos onen požadují zpět. S pozdravem — A. K.

(Odpověď A. K.: Nezbývá vám žádné jiné cesty, nežli je požádat ještě jednou druzé a to v registrovaném dopise a pakli nevyhoví vaši žádosti, jiných prostředků vám nezbývá, nežli zakročit soudně.)

Naše Beseda

DAVEY, NEBR., 9. února 1920. — Čtená redakce "Pokroku". — Čtená paní Radová! Váš milý list mně dohláží pravidelně a rád se v jeho článku probírám, obzvláště dopisy mě zajímají. Čtená čtenáři "Pokroku" též sděliti, jak nám se zde vede v tomto koutě světa. Úroda minulý rok celkem vzato byla o hodně lepší, jako roku 1918, neboť v tom roce nám zde skoro vše uschlo. Loni jsme měli poloviční úrodu a sena bylo dost. Kukuřice spýala od 5 do 25 bušů po akru. Pšenice od 5 do 20 bušů po akru a oves se vydařil nejlépe — spýal od 10 do 35 bušů po akru. Místy zde poltlonky kroupy a koho ty zastihly, měl méně, ač z úplna vše neustoupky; nejvíce uskódlily pšenice, neb již byla skoro zralá! Též my i zde trpíme tou drahotou a obzvláště co se týče eukru; ten není k dostání a když je, tak jen za 25c, nic více. Ať jest rodina jakkoliv velká: to bylo přece lépe za války na listky. Měl jsem 4 bratry v armádě Strýce Sama a ti z nich byli za nořem též bojovat proti světu podmanitelům, ale mně se zdá, že jednoho pokořili a druhý vyvstal v podobě kapitálu. Jestli si tu demokracii tak představujeme, tak za několik roků nebudem na tom o nje lépe, jako byli otroci na jihu. Neboť pak budou jen dvě strany. — kapitál na jedné, dělník a farmer na druhé. Kdo vlastně všecky ty daně platí? Podle mého náhledu ta druhá strana ze své práce a že ne máme dostatečně za ni zapláceno, to jest ten pramen. Někdo namítne, tovarny a obchody též platí daně, to jest pravda též, ale jakým způsobem? Dám příklad: Sejde se pár kapitalistů a založí

Nechtěli mu dát léků!

Jestli Vám dosud nic nepomohlo, netrčtejte naděje. Zkuste mé léky a poznáte to, co poznali jiní. Uvádím zde některá počekování:

MORSE BLUFF, NEBR. — Nemohu jinak než veřejně poděkovati matce Otoupalíkové, neb nevim, jak bych se jí jinak odměnil. Drahá paní Otoupalíková! Já Vám mnohokrát děkuji za Vaše léky a Vaši radu, neb ty mně vyléčily. Vaše léky nejsou ani peníze k zaplacení a já tvrdím, že jsou zrovna záračné. — Mohu dokázat svědky, že mně vyléčily z těžké nemoci. Ani jsem sám nevěděl, že tak špatně vypadám, až mi lidé sami rekli, že by za můj život nedali ani 25 centů. Teď se mi zase diví, jak dobře vypadám a ptají se, který doktor mne léčil. A já jim povídám pravdu, že to nebyli doktoři, ale léky paní Otoupalíkové z David City. Ty budu každému doporučovat co budu živ. Doktor již mně nechtěl dát žádných léků, že to není nic platné a nyní se mi diví, jak dobře vypadám. To udělaly Vaše léky. Přejí Vám dlouhá léta, abyste dlouho ještě pomáhala trpícím. JAKUB STEJMAN.

DAVID CITY, NEBR., 1920. — Drahá paní Otoupalíková! Musím Vám sdělit, jak Vaše léky pomohly mému manželovi. Chodil k lékařům, ale léky mu mnoho nepomáhaly. Již jsme se obávali, že má holavý žaludek, a tu jsme se rozhodli zkoušet Vaše léky. A také jsem k Vám hned došla a Vy jste mi léky hned dala — totiž prášek a hořkou. A ku podivu! Jak začal užívat Vaše léky, tak se nemoc hned obrátila. Vaše léky pomohly. Jaký to rozdíl! Teď by jedl stále, ale dříve nebyl s to jíst skoro nic. Každému mohu vřele doporučit Vaše léky: **prásek, též a hořkou**, neboť jsou to léky, které nelze peníze zaplatit. Kdo nevěří, necht nám dopis. Přejice Vám hojného zdraví, jsme Vaši přátelé. FRANCES N. HOUS.

PRAGUE, OKLA., dne 25. prosince.

Čtená paní Otoupalíková! Prejte si vědět, jestli to psaní, co jsem Vám psal dříve, můžete dát do novin. I můžete je dát do novin, je to všecko pravda, co jsem Vám psal. Jsem zdrav, nepotřebuji žádné léky od toho času, co jsem využíval ty medicíny od Vás. Přijmete ode mně tisícový dík za Vaše léky, jež jste mi zaslala, neb co nedokázali doktoři, to dokázaly Vaše léky. Roku 1918 navštívila mě chřipka a zanechala po sobě zárodek nemoci. Chodil jsem k doktorům, ale uleviti a vyléčiti nemohli. Tak mne trápil zlý kašel, že jsem celé noci prosedil a kašlal, ale co jsem znal užívat Vaše léky, tak jsem se cítí hned lépe. Teď již kolik měsíců jsem zdrav a dobře spím, proto doporučuji Vaše léky všem trpícím, kteří byli navštíveni chřipkou a nechala nějaké zárodky po sobě, ať si objednají Vaše léky. GUSTAV ŠŮVA.

Pište si o knižku zdarma!

Mrs. Frances Otoupalík
vyrabitelka
David City, Nebraska.

podnik, ti si spočítají, kolik mají do podniku, na stavby, stroje, surový materiál, daně, dělníkům, agentům, dopravě a ještě jiné menší vydání, pak to spočítají a tu sumička jim musí přinésti jistě procento; podle toho se pak zboží prodává, více se ho nesmí vyrobti, neboť by mohl nastat nadbytek a to by znamenalo ztrátu. Když se na tovarníka přirazí daň, musí se zboží zdražiti, jinak to nejde ani s obchodníkem, draho koupí, draho musí prodát. Vždy z toho výdělu musí platit nájem, dělníky, pojištění, svou práci, daň, dopravu, oznámky a jiná ještě vydání menší a při tom ještě jistá procenta z kapitálu, který v tom má, jinak by nemohl obchodovat. Proč by též na tom principi nemohl dělník a farmář pracovat? — Velice mě zajímal dopis pana Korába, jak pěkně rozbral, jak se hrnou farmářové do kapsy. Čelbí poukázati, jak by to vyhlíželo, kdyby farmáři určovali cenu podle obchodního stanoviska. Dejme tomu, že dnes koupí farmu, 160 akrů velkou, zaplatí \$200 za akr, to jest \$32,000; na zařízení dobytka, strojů a nábytku \$5,000; máš tedy v podniku \$37,000. Ty peníze na banku by měl přinesly při 4% úroku \$1,480. Teď jeho práce \$4.00 denně, bez neděl, je \$1,240 za rok. Jeho ženy práce, bez neděl, \$2.00 denně, \$620; dělník na tři měsíce, \$85.00 měsíčně, \$255.00; daň \$100.00, správy strojů a staveb, \$150 ročně; životní potřeby, mimo co se vypěstuje doma, \$25.00 měsíčně, čili \$300.00 za rok, to již též dělá \$1,145.00 vydání za rok. Mimo to je pojištění, lékařská služba, ztráty na dobytka, drobní, mláčené, vázaci provázek a ještě jiná menší vydání. Co teď taková farma může vynesiti průměrně při nynějších cenách: 60 akrů kukuřice, 30 bušů po akru, je 1,800 bušů, mimo své spotřeby odprodá 1,400 bušů, \$1.20 za buš, dělá \$1,680.00 za kukuřici; 30 akrů pšenice, 18 bušů po akru, 540 bušů; prodát může 460 bušů, \$2.00 buš, je \$920 za pšenici; oves, 30 akrů, 30 bušů po akru, 900 bušů, odprodát může 500 bušů, po 65c buš, jest \$325.00 za oves; 15 akrů louky, 2 tuny po akru, je 30 tun, odprodati může 15 tun, \$14 tuna, \$210.00 za seno; 15 akrů pastvy vyživí 15 kusů dobytka, odprodati může 5 kusů, \$65 kus, to jest \$325.00; od drůbeže, křavy, co se doma neupotřebí, \$150.00 a 10 akrů zaujímají stavby, kryky a místa nevzdatelná. Celkový příjem je 160 akrů farmy je \$3,610 a to jsem vzal průměr dost vysoký a vydání jsem čital dost ní-

ko a přece se nedostává \$535.00 ke všemu! A to musí pracovat více, jak 8 hodin denně on i jeho manželka a děti, má-li jaké. Z toho vidí naši spolubčané ve městech, kdyby farmáři to vzali z obchodního stanoviska a dle toho určovali ceny, jak by to vyhlíželo. Kde pak je ten čistý výtěžek, za který každý rád chce pracovat? Nejsm proto kapitál, ten musí být, ale byl bych na upravení zákonů, aby tomu, kdo má jen sta, nesly poměrně tolik procent, jako tomu, kdo má miliony. Proč pak asi se lidé z farem hrnou za povoláním do měst? Vlášdu máme dobrou, na tu nemusíme nařikat, ale lid je netečný. Od čeho máme státní zástupce ve vládě, abychom je informovali, co chceme a co ne. Jen si zvolme takové lidi, kteří nám rozumí a budou pracovat pro nás, pak se uvidí rozdíl. Vše se dá spravit smírnou cestou, jen když je k tomu rozum a dobrá vůle; ať by bylo draho, jen když k tomu poměru má každý přiměřený výdělek, ať dělník, kapitál neb farmář — co jeden teď žije v přepychu a druhý nemá na to nejnutnější. Tolik billionů dluhů, co teď máme, by se těžko platilo v tak nízkých cenách, jak byly na příklad před 15 léty. — Prosím čtenou redakci za prominutí, že se mně to péro tak rozjelo. Zaskočil jsem do té "Naší Besedy", totiž jestli čtená redakce moji malíčkosť uzná za hodna a tento dopis uveřejní. S přáním mnoho zdraví na et. redakci i všem čtenářům! znamenám se — J. S.

(Čtený příteli! Zavedli jsme stať "Naše Beseda" za tím účelem, by každý náš odběratel měl svůj náhled pronéstí (ovšem slušným způsobem a věcně) a proto i váš dopis bude vždy do této rubriky zařazen. Jen tedy často dopisujte a též i jiné zprávy ze svého okolí nám k otištění laskavě zasílejte.)

HAWLEY, MINN., 15. února 1920. — Čtená redakce "Pokroku"! Příloženě zasílám předplatné na tento časopis a zároveň žádám za laskavé prominutí, že jsem opomenul a nečinil tak již dříve. Dovolím si vám též sdělit, jak se zde v této zmrzlé Minnesotě máme. Letos máme dosti tuhou zimu a sněhu také dost, tak že až to bude povolovat, budeme mít též vody dosti. Nuže, milí čtenáři a zvláště vy tam v Nebrasce, pakli byste si přáli pěkně se svěžit na saních, tak jen přijďte, dokud ještě sniž leží. Nyní dopisem skončím a přisílám vám s pozdravem na všechny, znamenám se v úctě — Josef Barta.